

MÁTRAI LÁSZLÓ OSZTÁLYELNÖK AVATÓ BESZÉDE

Tisztelt Osztálygyűlés!

Akadémiánk tavalyi közgyűlése a Filozófiai és Történettudományok Osztályában levelező tagjává választotta Lukács Józsefet, az Eötvös Egyetem tanszékvezető professzorát, a filozófiai tudományok doktorát. Alapszabályaink előírják, hogy új tagjainknak székfoglaló előadást kell tartaniuk kutatásaik köréből.

Lukács József elvtárs 1922-ben született Budapesten. Egyetemi tanulmányai óta egyfolytában, töretlen irányban fejt ki kutató, oktató és közéleti tevékenységet. A marxista—leninista filozófia szellemében szerkesztett vagy életrehívott folyóiratok egész sora kapcsolódik nevéhez, közülük elég itt csak a Valóságra és a Világosságra rámutatni.

Külföldön is ismert kutató tevékenységének középpontjában a vallások kialakulásának történetfilozófiai problematikája áll, a vallási tudatforma kifejlődésének, stagnálásának és hanyatlásának társadalmi determinációja. Figyelemre méltó konkrét kutatási eredménye e kérdéskörben a kereszténységet megelőző, ill. afelé vezető vallások társadalomtörténeti tipológiája, melynek új megállapításait az ókori történet művelőinek is el kell fogadniuk. Ez egyben metodikai oldalról is igen pozitív fényt vet tagtársunk tudományos munkásságára (és ugyanezt újabb témakörben bizonyította most elhangzott székfoglaló előadása is): nem csupán általános módon épít a marxizmus—leninizmus filozófiai alapjaira, hanem ezen az alapon új, modern, aktuális problémák megoldására is vállalkozik, mint aminők az „ázsiai termelési mód” vagy a Lukács György-féle ontológiai kísérlet kérdése.

Tisztelt Osztálygyűlés! Köztudomású, hogy Akadémiánk (és minden akadémia) tudományos ütőképessége és így társadalmi haszna is elsősorban és végső soron is, tagjainak tudományos eredményeitől függ: ezért igen fontos esemény az Akadémia új tagjainak megválasztása. Társadalmunk jelen fejlődési szakaszában növekednie kellene a társadalomtudományok

(köztük az osztályunkhoz tartozó filozófiai és történeti tudományok) jelentőségének is. Az Akadémia, mint az akadémikusok testülete, jelenleg már évek óta a permanens átszervezés állapotában leledzik, s ez éppen a társadalomtudományokban nem kedvez az elmélyült alkotó munkának. Ez még jobban növeli az ifjabb generációk feladatait és felelősségét osztályunk életében.

Most, amikor megköszönve Lukács József tagtársunk szép székfoglaló előadását, átadom neki a levelező tagságának teljes jogaiba való beiktatását jelentő oklevelet: kívánok neki további szép tudományos eredményeket, melyek ezentúl az Akadémia eredményei is lesznek, és kívánok az eredmények eléréséhez jó egészséget és zavartalan alkotókedvet!